

Etelä-Karjala osana European Region of Gastronomy - Saimaa Candidate 2024 - kehitysprosessia

Maakuntahallitus 24.01.2022 § 11
9/05.03.02/2022

Valmistelija

Heli Gynther
puh. +358 40 485 5109
heli.gynther@ekarjala.fi

Eurooppalainen gastronomian ja ruokamatkailun pääkaupunki

European Region of Gastronomy eli ERG on kansainvälisesti arvostettu tunnustus, jota on myönnetty vuodesta 2016 lähtien yhdelle tai useammalle eurooppalaiselle alueelle. Kuopion alue sai ensimmäisenä Suomesta tittelin vuodelle 2020. Koronasta johtuen heidän vuottaan jatkettiin vuoteen 2021.

ERG:n keskiössä on ruokamatkailu, alueiden elinvoimaisuus ja kansainvälinen viestintä. Statusta myöntää ja toiminnan taustalla on International Institute of Gastronomy, Culture, Arts and Tourism eli IGCAT-verkosto. IGCAT valmentaa hakijoita, luo kansainvälistä näkyvyyttä ja edistää monialaista yhteistyötä ruokakulttuurin, matkailun, taiteen ja kulttuurin saralla. IGCATin toiminnan tavoitteena on vahvistaa paikallisia yhteisöjä lisäämällä tietoisuutta alueellisen ruuan, kulttuurin, taiteen ja luonnonvarojen suojelemisen ja edistämisen tärkeydestä osana kestäviä ja tasapainoisia matkailu- ja kehitysstrategioita.

IGCAT-verkoston edustaja kutsui Saimaan alueen hakemaan statusta vuodelle 2024. Hän oli tutustunut alueen yhteistyönä toteuttamaan Saimaa-ilmiöön ja laatimaan hakukirjaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026. ERG:n näkökulmasta hakukirja oli valmis pohja innovatiivisesti tuoda ja tuotteistaa taide ja kulttuuri osaksi ruokamatkailua ja Saimaan elinvoimaa.

Saimaa-ilmiöön osallistuneiden maakuntien (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo) ja kaupunkien (Joensuu, Kuopio, Lappeenranta, Mikkeli, Savonlinna) edustajien syys-lokakuussa 2021 pitämässä yhteispalaverissa päädyttiin tarttumaan tilaisuuteen ja hakemaan ERG-statusta Saimaalle vuodelle 2024. Pohjois-Savo ja Kuopio jättäytyivät hakuprosessin ulkopuolelle, koska heillä ERG-titteli on jo ollut käytössä. Kuopion kokemuksia kuitenkin hyödynnetään ja yhteistyötä heidän kanssaan tehdään Saimaan ERG-statuksen tiimoilta.

European Region of Gastronomy - Saimaa Candidate 2024

Sopimuksen IGCAT-verkoston liittymisestä ja ERG-tittelin hakemisesta allekirjoittivat Saimaan alueen edustajina marraskuun 2021 lopussa Etelä-Savon maakuntaliitto, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Lake Saimaa ry ja Pohjois-Karjalan kauppakamari. Alueella on jo oikeus käyttää titteliä muodossa European Region of Gastronomy - Saimaa Candidate 2024.

Tammikuun 2022 loppuun mennessä Saimaan alue toimittaa kirjallisen hakukirjan IGCATille. Verkoston edustajat arvioivat hakukirjan ja kevätkesällä 2022 toteutettavan arviointikäynnin perusteella alueen edellytyksiä ja valmiutta toimia esimerkkinä muille eurooppalaisille ruokamatkailualueille vuonna 2024. Päätös statuksen myöntämisestä

julkaistaan loppukesällä tai syksyllä 2022 todennäköisesti Italiassa pidettävässä verkoston tapaamisessa.

ERG-status tarjoaa Saimaan matkailulle ja alueen toimijoille konkreettisen väylän kehittää alueen tunnettuutta ja vahvistaa omaleimaista ruokakulttuuria ja matkailutarjontaa. ERG myös syventää yhteistyötä eri sektoreiden kesken alueellisesti, mutta ennen kaikkea kansainvälisesti.

ERG-kehitysprosessin toteuttaminen Saimaalla

Hakukirjaan on alustavasti hahmoteltu yhteensä 6 miljoonan euron hankekokonaisuus Saimaa ERG:lle kolmen maakunnan eli Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan alueelle. Hankekokonaisuuden toteutuminen suunnitellussa laajuudessa edellyttää, että statuksesta tehdään alueelle myönteinen päätös vuoden 2022 syksyllä.

Hankekokonaisuutta toteutettaisiin Saimaalla vuosina 2022-2025 ERG-statusen ympärillä ruoka-, kulttuuri- ja matkailutarjonnan kehittämiseksi ja näkyväksi tekemiseksi sekä alueen elinvoimaisuuden kehittämiseksi. Hankekokonaisuus muodostuisi useista osin ylimaakunnallisista ja osin alueellisista hankkeista, joita maakuntien eri toimijat, kehittäjät, koulutusorganisaatiot ja yrityselämä toteuttavat yhteistyössä ja joita mahdollisuuksien mukaan rahoitetaan eri lähteistä, ml. EU:n rahastoista. Erityisesti tähän hankeyhteistyöhön toivotaan laajaa osallistumista alueen yrityksiltä, yhteisöiltä ja kunnilta.

ERG-kehitysprosessin toteuttaminen ylimaakunnallisena yhteistyönä edellyttää resurssointia myös kokonaisuuden hallintaan ja koordinointiin. Etelä-Savon maakuntaliitto on alustavasti lupautunut toimimaan yhteistyötä koordinoivan hankkeen kotipesänä ja hakemaan sille EU-rahoitusta. Koordinaatiohanke jaetaan todennäköisesti hanketeknisesti kahdeksi hankkeeksi johtuen rakennerahastokauden vaihtumisesta. Hankkeen omarahoitusosuuteen toivotaan osuuksia kaikilta sitoutuneilta tai sitoutuvilta Saimaa ERG-alueen maakuntien liitoilta ja kunnilta.

Päätösehdotus

Maakuntahallitus merkitsee ERG-tilannekatsauksen tiedoksi ja päättää osoittaa hakuvaiheen sekä koordinaatiohankkeiden omarahoitukseksi yhteensä enintään 40 000 euroa vuosina 2022 - 2025.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.